Du kan fortsatt male huset nå. Dette må du vite!

Har du ikke rukket å male huset i sommer? Fortvil ikke! Under normale værforhold kan du male utendørs en god stund enda. Det er ingen grunn for å utsette jobben til neste år.

Av Charlotte Holberg Sveinsen/ifi.no, ifi.no

At sommeren er på hell er ingen unnskyldning for å utsette malejobben til neste år. Du kan fremdeles rekke det i år. Og trenger huset ditt maling, er det viktig å prioritere det nå.

Det er to forhold som er avgjørende for om du kan sette i gang:

Været: temperatur og luftfuktighetValg av produkt: oljebasert eller vanntynnbarDet er ikke type behandling; maling, beis eller dekkbeis, som avgjøre hvor lenge du kan holde på. Det som er viktig er om produktet er vanntynnbart eller oljebasert. Og fuktigheten i lufta.

TA INN SPANNET: Maling og beis bør lagres i romtemperatur mellom slagene. Husk å ta inn spannet når du er ferdig for dagen.

Ut september

Et godt maleresultat ute er avhengig av riktige værforhold. Overflaten du skal male må være tørr, og det må være varmt nok til at malingen tørker. På grunn av temperaturforskjeller gjennom døgnet kommer det gjerne dugg tidlig på dagen og kvelden om høsten. Maling og beis må påføres og tørkes ferdig i perioden det ikke er dugg.

– Å male i 10-15 grader går veldig bra. Fra 10-5 grader må du være forsiktig. Du må i så fall lese hva produsenten har skrevet om malingen og temperatur. Den største forskjellen mellom å male på høsten og sommeren er at timene i døgnet hvor du kan male er færre. Dessuten må du være obs på at overflatetemperaturen på veggen kan være en del kaldere enn lufttemperaturen som termostaten viser, sier Per Myhre, teknisk sjef hos Nordsjö.

– Malingsprodusentenes temperaturgrenser gjelder ikke bare for når du maler, men fra malingen blir påført og til den er tørket. Dette innebærer at nattetemperaturen ikke kan være lavere enn hva som er angitt av malingprodusenten den første natten etter malejobben, forteller Myhre videre.

Også hos Flügger er man enige i dette:

– Som regel sier vi at september er siste måned for maling utendørs. Etter det er det stor sannsynlighet for at det er kuldegrader og vanskelige maleforhold, sier Roger Fridheim, malermester og teknisk support-konsulent.

Unntaket er Tjæralin, med deres maling kan det males helt ned i -15 grader!

VEDLIKEHOLD: Trekledningen på husfasader bør males for ikke å råtne, og for å klare seg bedre når snøen og vinteren kommer. Det krever jevnlig vedlikehold. Trenger huset ditt maling er det enda ikke for sent, men det bør gjøres innen utgangen av september.

Vanntynnbare produkter

Veldig mange produkter er vanntynnede, og da er det viktig å være klar over at absolutt nedre grense for maling som regel er +5 grader gjennom hele døgnet. Været må være slik at vannet fordamper, og det gjør den ikke hvis luftfuktigheten er for høy og temperaturen er for lav. Det vil si at det aldri skal være under 5 grader på noe tidspunkt av døgnet inntil malingen har tørket. Synker temperaturen under det før malingen har fått tørket skikkelig, stopper tørkingen og malingen kan begynne å sige.

Hvor lang tid malingen trenger for å tørke står angitt på emballasjen. Tørketidene som produsenten angir er dog basert på optimale forhold for produktet: normalt cirka +23 °C og RF 50 %.

– Lavere temperatur gir dramatisk lengre tørketid, sier Per Myhre.

Oljebaserte produkter

Oljebaserte produkter er ikke like kritisk. De kan brukes ned mot minusgrader. Se etter snøkrystall-merke på spannet. Er du usikker på hva malingen tåler, bør du alltid lese bakpå spannet. Og bruke sunn fornuft.

Som regel står anbefalt temperatur og nedre grense i produktdatabladet eller bakpå spannet. Men se også an temperaturen litt. Er det helt i nedre grense for hva som er anbefalt, er det også ofte knyttet til høy luftfuktighet.

Bruk sunn fornuft i tillegg til generelle anbefalinger.

SEPTEMBER: Som regel sier vi at september er siste måned for maling utendørs. Etter det er det stor sannsynlighet for at det er kuldegrader og vanskelige maleforhold.

Vær obs på dugg

Luften er fuktigere nå på denne tiden av året, noe som gir dugg. Dersom det blir stående dugg på beis eller maling vil det tørke sent, og fasaden kan bli mattere og skjoldet. Det kalles duggmatting.

Det er lurt å ikke starte malingen for tidlig på morgenen, og å avslutte tidlig på dagen, så malingen rekker å tørke litt før dugget siger på utover ettermiddagen og kvelden.

– Duggmatting viser seg ved at overflaten blir skjoldete og matt når malingen tørker. Og det går aldri bort igjen av seg selv, sier Fridheim hos Flügger.

For å unngå dette, må du planlegge litt og regne med kortere arbeidsdager.

– Du får mindre vindu til å gjøre jobben på. Jo lenger ut på høsten du kommer, jo mer begrenset blir tidsrommet som er fornuftig å male i. Du må ta hensyn til morgendugg og kveldsdugg. Det vil si at du bør vente med å gå i gang til fukten har fordampet etter natten, og du bør avslutte i god tid, slik at malingen rekker å tørke før duggen kommer igjen om kvelden.

Oljebaserte malinger er mer ømfintlige for duggmatning enn akrylbaserte malinger er.

I tillegg til fukt i lufta, er det lurt å sjekke fukt i underlaget. Bruk en fuktmåler, så får du en god indikasjon på om treverket er tørt nok for maling. De fleste anbefaler maks 16 prosent relativ fuktighet.

DUGG: En av de største utfordringene med høstmaling, er duggmatting på veggen. Det viser seg som matte skjolder når malingen tørker. For å unngå dette må det tas hensyn til når det males.

Beskytt veggen!

Må du bli ferdig med å male før helgen er over, men det er meldt nedbør? Da bør du spisse ørene nå. Roger Fridheim har nemlig sine metoder for å maksimere tørking og unngå regn. Dette knepet forutsetter at du har satt opp et stillas.

– Det er mulig å henge en hvit presenning over stillaset for å beskytte veggen mot regn. Presenningen bør være hvit fordi det lar sola gå igjennom presenningen slik at malingen får tørke best mulig, sier han.

HØSTEN KOMMER: Når det blir mer fukt og dugg, og etter hvert lavere temperaturer, er det flere hensyn å ta når huset skal males.

Hva med ubehandlet treverk?

Er treverket ubehandlet, spiller årstid eller temperatur ingen rolle. Da er det én ting som gjelder: få på trebeskyttelse med en eneste gang!

Helt ubehandlet treverk skal ikke stå bart til våren kommer! Tillater ikke værforholdene å male med vanntynnede produkter, kan du velge å påføre et strøk oljebeis på bart treverk. Oljebeisen kan benyttes i lavere temperaturer, og beskytter treverket mot fukt og nedbrytning frem til våren da du kan male over med det dekkende produktet du har valgt.

VINTERKLART: Når det er rimfrost i gresset bør huset være klart for vinteren.

Mer informasjon

- Flügger: https://www.flugger.no

- Nordsjö: http://www.nordsjo.no